

Collegebesluit

Onderwerp: Definitieve uitwerking beheer- en onderhoudscontracten

Registratienummer: GOB/2014/384308

1. Inleiding

Op 2 september 2014 stelde het college de nota *Uitwerking beheer- en onderhoudscontracten* (GOB/2014/266824) vast en verzocht de raad daarmee om binnen zes weken zijn zienswijze te geven op de verdeling van domeinen in het dagelijks onderhoud tussen Spaarnelanden en marktpartijen en het aangaan van langlopende contracten daarvoor (zie bijlage).

Op 25 september is er een raadsmarkt aan de B&O-contracten gewijd. De commissie Beheer heeft daarna de B&W-nota in twee vergaderingen besproken, op 25 september en op 9 oktober. Tot 15 oktober konden raadsleden schriftelijk een zienswijze indienen.

De voorliggende nota is gebaseerd op de inbreng van de leden gemeenteraad. Het door hen in de beide vergaderingen naar voren gebrachte zestal zienswijzen wordt in paragraaf 5 van een reactie voorzien.

2. Besluitpunten college

1. Het college besluit om het dagelijks onderhoud voor de domeinen verhardingen, groen & spelen, afval & reiniging en parkeren aan Spaarnelanden toe te kennen.
2. Het college besluit om het dagelijks onderhoud voor de domeinen openbare verlichting & VRI's, kunstwerken en oevers, riolering & grondwater op de markt te zetten.
3. Het college zendt dit besluit ter informatie aan de commissie Beheer.

3. Beoogd resultaat

Een bundeling van werkzaamheden in de openbare ruimte die (1) leidt tot een verschuiving van taken naar Spaarnelanden en marktpartners, (2) de gemeente in staat stelt haar regierol op te pakken, (3) er voor zorgt dat door middel van aanbesteding een optimale balans van prestaties, prijs en kwaliteit bereikt wordt, (4) Spaarnelanden een solide basis biedt voor de continuïteit en versterking van het bedrijf en waarin (5) de gevolgen van de bezuinigingstaakstelling uit de Kadernota verwerkt zijn.

4. Argumenten

Domeinverdeling

In de vergadering van de commissie Beheer van 25 september is gevraagd om een nadere onderbouwing van de verdeling van beheer- & onderhoudsdomeinen tussen Spaarnelanden en marktpartijen (zie de tabel).

domein	Spaarnelanden	markt
verhardingen	x	
groen & spelen	x	
afval & reiniging	x	
parkeren	x	
verlichting & VRI's		x
kunstwerken & oevers		x
riolering & grondwater		x
coördinatie meldingen	x	

Het college heeft voor de van gevel tot gevel filosofie gekozen. Daarin worden bij Spaarnelanden de domeinen belegd die nodig zijn voor het schoon, heel en veilig houden van de bovengrondse openbare ruimte: afval & reiniging, verhardingen en groen & spelen. Wij verwachten dat de bundeling van deze domeinen leidt tot een integrale verantwoordelijkheid van een vaste partner voor het dagelijks beheer en onderhoud. Deze integrale uitvoering zal ten goede komen aan de stad. De kennis van Haarlem en haar openbare ruimte strekt daarbij tot voordeel van Spaarnelanden.

Het domein afval en reiniging behoort tot de kerncompetentie van Spaarnelanden. Groen en verhardingen worden nu al grotendeels door of via Spaarnelanden uitgevoerd. Omdat Spaarnelanden geen eigen asfalteringsfaciliteiten heeft wordt dit onderdeel van verhardingen wel aan een marktpartij gegund.

Om de dienstverlening aan burgers en aan nood- en hulpdiensten te verbeteren is er ook voor gekozen het domein coördinatie (urgente en meervoudige meldingen) bij Spaarnelanden te beleggen. Daardoor wordt bij incidenten en calamiteiten de uniformiteit bij het veiligstellen gewaarborgd.

5. Kanttekeningen

Parkeren

Spaarnelanden verzorgt op een bedrijfsmatige wijze het beheer en onderhoud van fiets- en autoparkeervoorzieningen, inclusief het innen van opbrengsten. Spaarnelanden reguleert 24 uur per etmaal de toegang tot de parkeervoorzieningen en registreert en beoordeelt meldingen zoals brand en schades. De beleidsverantwoordelijkheid berust bij de gemeente en de organisatie van de uitvoering ligt bij Spaarnelanden.

Belangrijkste argument om parkeren bij Spaarnelanden neer te leggen is dat daarin door het bedrijf de afgelopen jaren veel geïnvesteerd is, zowel wat betreft kennis als techniek. Voorbeeld daarvan is de 24 uur per etmaal operationele meldkamer,

gefinancierd door de gemeente. Van onze kant bestaat tevredenheid over de manier waarop Spaarnelanden de organisatie van het parkeren opgepakt heeft.

Ander belangrijk argument is dat er de komende jaren met de modernisering en digitalisering van het parkeren een flinke opgave ligt waar de gemeente direct sturing op wil houden, ook wat betreft de prijsstelling. Dit kan beter met een partner waar wij zelf een groot belang in hebben.

Daarbij speelt nog het uitgangspunt dat het totale bedrag dat Spaarnelanden ontvangt ongeveer gelijk dient te blijven. Als parkeren naar de markt gaat moet compensatie bij een ander domein gevonden worden, maar daarvoor zijn nu juist goede redenen om die uit te besteden aan een marktpartij.

Spaarnelanden alle beheer & onderhoud

Wat er tegen pleit om alle beheer & onderhoud naar Spaarnelanden over te hevelen is dat een deel van deze domeinen al geheel of voor een groot deel door marktpartijen verzorgd wordt (openbare verlichting en verkeersregelininstallaties, civiele kunstwerken en bruggen, riolering en drainage). Het is bovendien belangrijk voor het kennisniveau van de gemeente om rechtstreeks contact met de markt te hebben.

Daarnaast moet Spaarnelanden de tijd krijgen om zich de nieuwe taken eigen te maken (bomen, spelen, coördinatie en de toevoeging van de zogeheten 30/50-maatregelen bij elementenverhardingen) en om de bezuinigingen uit de kadernota 2014 te verwerken.

Overigens kan de wens om al het beheer en onderhoud aan Spaarnelanden te gunnen ingebracht worden bij de strategische discussie over het bedrijf naar aanleiding van de op 2 oktober 2014 door de raad aangenomen motie *Niet meer eeuwigdurend contract Spaarnelanden*.

Second opinion

Bureau HaskoningDHV heeft in april van dit jaar een *second opinion* uitgebracht over het toenmalige pakket aan beheer- en onderhoudscontracten. De aanbevelingen van het bureau zijn inmiddels overgenomen, te weten:

- Domeingericht contracteren en gebiedsgericht sturen.
- Relatie tussen dagelijks onderhoud en groot onderhoud leggen.
- Contracteren op resultaatsverplichting.
- Verdeling van domeinen over Spaarnelanden en marktpartijen volgens de van gevel tot gevel-filosofie.

Verder zijn de te leveren prestaties concreter beschreven in de vorm van resultaatbladen. Ook is het toetsingsproces op de door de marktpartij te bereiken resultaten verder uitgewerkt als onderdeel van de procesbladen.

De second opinion is niet alleen kritisch over het functioneren van Spaarnelanden, maar plaatst ook kanttekeningen bij de rol van de hoofdafdeling GOB. Zoals ook op de raadsmarkt van 25 september aangegeven is GOB bezig met de omslag van een

traditionele beheerorganisatie naar het werken in regie. De aanbevelingen van HaskoningDHV worden daarbij ter harte genomen.

Bovendien zijn naar aanleiding van de second opinion binnen de hoofdafdeling GOB de organisatorische condities geschapen om de nieuwe contracten adequaat vorm te kunnen geven. Hiervoor is een *taskforce* in het leven geroepen.

Coördinatie

De zorg of de werkzaamheden in de openbare ruimte wel voldoende gecoördineerd worden vormde mede een reden om voor de van gevel tot gevel benadering te kiezen. Door het bundelen van het aantal overeenkomsten van ruim zeventig tot tien wordt afstemming sowieso bevorderd, er zijn immers minder partijen buiten aan het werk. Aan de marktpartijen die een domein gegund wordt en aan Spaarnelanden legt de gemeente bovendien een coördinatieverplichting op. Hier is een afzonderlijk resultaatblad aan gewijd (*Afstemming tussen opdrachtnemers*).

Auditing

De gemeente schrijft straks niet meer tot in detail de onderhoudsmaatregelen voor, maar geeft aan wat voor beeld of onderhoudsniveau er buiten gerealiseerd moet worden. Daarbij worden afspraken gemaakt over de toetsing van de uitvoering door middel van rapportering en *auditing*. Dit is vastgelegd in de procesbladen *Kwaliteitsborging*, *Rapportage* en *Contractbeheersing*.

De marktpartner legt een jaarplan voor de uitvoering van de werkzaamheden, inclusief een planning, ter goedkeuring aan de gemeente voor. De gemeente toetst of het onderhoud aan de gestelde eisen voldoet en maakt daarbij gebruik van *Systeemgerichte Contractbeheersing (SCB)*. Dat houdt in dat de marktpartner of Spaarnelanden rapporteert over de bereikte resultaten en dat de gemeente *audits* uit laat voeren en steekproeven neemt.

Rapporteren aan raad

Door de gekozen contractstructuur met resultaatbladen en procesbladen wordt transparant wat de gemeente vraagt. Daarnaast is voor bestuur en burger beter zichtbaar wat de overeengekomen prestaties opleveren.

Omdat de besteding van het onderhoudsbudget in belangrijke mate bepalend is voor het aanzien van de stad wil het college een periodieke rapportage over de bereikte resultaten. Hierin staan met name de gerealiseerde prestaties en de kwaliteit van de dienstverlening centraal. Wij zullen deze rapportages ter informatie aan de commissie Beheer sturen.

6. Uitvoering

De nieuwe B&O-contracten moeten per 1 januari 2015 in werking treden omdat de huidige overeenkomsten met marktpartijen en Spaarnelanden op die datum aflopen. De aanbestedingsprocedure voor de marktpartijen neemt in totaal een half jaar in beslag en is in juni van dit jaar onder voorbehoud van besluitvorming van start gegaan.

Voor Spaarnelanden wordt een soortgelijke ‘inbestedingsprocedure’ gehanteerd als voor de marktpartijen. Afwijkingen van de met Spaarnelanden afgesloten convenanten worden in een zogeheten *allonge* op de domeindienstverreleningsovereenkomsten (DDO's) vastgelegd.

De verschuiving in het opdrachtenpakket én de bezuinigingen uit de kadernota hebben uiteraard gevolgen voor de interne organisatie van Spaarnelanden. Het bedrijf neemt de nodige maatregelen om capaciteit, kennis en vaardigheden af te stemmen op de nieuwe taken. Daarnaast werkt Spaarnelanden aan de verbetering van de kwaliteit van haar bedrijfsvoering.

Er vindt intensief overleg met Spaarnelanden plaats over de transitie maatregelen die nodig zijn om de verschuiving tussen domeinen en de veranderde werkwijze zo goed mogelijk te laten verlopen. De transitieperiode kan, afhankelijk van het domein, verschillen. Dit geldt overigens voor alle betrokken partijen: de marktpartners, Spaarnelanden en de gemeente.

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester